

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«РОЗПИС НА СКЛІ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»
Спеціальність 014 «Середня освіта»
Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3
від «1» грудня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Розпис на склі
Викладач (-і)	Веретко Оксана Ігорівна
Контактний телефон Викладача	+38 0666534854
Е-mail викладача	oksana.veretko@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	6 кредити ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
Курс «Розпис на склі» у навчальному плані належить до вибіркового циклу професійної підготовки за спеціальністю. В процесі навчання студенти ознайомлюються з теоретичними і практичними основами розпису на склі, колористичними, типологічними особливостями, технологією виконання шляхом засвоєння теоретичних знань, виконання практичних вправ та створення художніх творів. Курс дисципліни «Розпис на склі» передбачає лекційні і практичні аудиторні заняття та самостійну роботу студента. Лекційні заняття служать теоретичною базою для практичних аудиторних і домашніх робіт. Теоретичні матеріали охоплюють ознайомлення студентів з історією виникнення та розвитком традиційного розпису на склі в Україні та у світі загалом. Особлива увага звертається на велике розмаїття українських орнаментальних мотивів та їхнє значення. Також основними цілями дисципліни є: формування всесторонньо-розвинених майбутніх фахівців галузі; набуття необхідних знань для теоретичної та практичної професійної діяльності; патріотичне виховання тощо. Практичні заняття передбачають безпосереднє вивчення методики та техніки виконання розпису на склі, використання матеріалів та інструментів для даного мистецтва, вивчення технологічних, фактурних, візуальних особливостей технік художнього розпису на склі та їх художньо-виражальних можливостей у матеріалізації орнаментальних, тематичних композицій, також виконання окремих зразків, створення сувенірної продукції.	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
Курс «Розпис на склі» має на меті закласти основи професійної підготовки студента, сформувати у нього первинні навички вирішення складного комплексу просторових завдань, що характеризують процес дизайн-проекування. Основними цілями вивчення теоретичного матеріалу є наукове засвоєння, вивчення історичних відомостей розвитку вітражного мистецтва, розпису на склі. Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні знати: - творчість народних майстрів, відомих художників, що працювали і працюють в галузі художнього розпису на склі; - найчастіше уживану в декоративних творах символіку; - особливості композиційної побудови творів декоративно-прикладного мистецтва (розпису на склі); - послідовність виконання практичної роботи у заданій техніці; - теоретичні основи суміжних наук (композиції, кольорознавства). вміти : - виконувати на практиці основні технологічні прийоми, вишукувати форму виробу і вміло її	

- декорувати;
- використовувати найрізноманітніші матеріали для створення декоративних композицій на площині та об'ємі (синтез матеріалів);
 - застосовувати набуті знання у своїй творчій діяльності.
 - застосовувати освітні методики викладання в сучасних умовах;
 - здійснювати художньо-творчу діяльність, використовуючи досвід митців;
 - використовувати власні знання в процесі освітньо-практичної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої та освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК 5. Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчально-виховному процесі.

ЗК 7. Здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті зобов'язання.

Фахові компетентності.

ФК 2. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 5. Здатність використання комп'ютерних технологій у процесі виконання творчих завдань.

ФК 6. Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Вміння вирішувати нестандартні проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки.

ПРН 3. Знання етапності процесу формування уявлень про сутність, види та жанри мистецтва; оперування системою мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах.

ПРН 5. Вміння використовувати власні знання в процесі освітньопрактичної діяльності.

ПРН 9. Розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти розвинену особистість.

ПРН 14. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості вивчення учнями образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої та позашкільної освіти

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6
Практична робота	54
Самостійна робота	120

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
5	014 «Середня освіта»	3	вибірковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Вітражне мистецтво. Історичні відомості розвитку художнього розпису на склі.	4		20
Тема 2. Інструменти, матеріали та технологічні особливості розпису на склі.	2		10
Тема 3. Проектування орнаментально-декоративних композицій, створення цілісного художнього виробу. (розпису на склі). Практичне завдання. Виконати проектну частину виробу.		14	30
Тема 4. Зміст і форма орнаментів та орнаментальних мотивів. Практичне завдання.		8	10
Тема 5. Робота в матеріалі. Виготовлення подарункового сувеніру. Практичне завдання. Виконати розпис на склі.		22	30
Тема 6. Презентація. Кафедральний перегляд.		10	20

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 40 балів, Контрольна робота – 10 балів; Тестові завдання / екзамен – 30 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 20.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 10 балів Тестові завдання / екзамен – 30 балів Самостійна робота – 20.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 40 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - екзамен; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами

наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів, 1992. 264 с.
2. Гах І. Західноукраїнський вітраж ХХ. Минуле, сучасне, майбутнє. Львів: Манускрипт-Львів, 2017. 66 с.
3. Грималюк Р. М. Вітражі Львова. Львів, Центр Європи, 2004. 240 с.
4. Грималюк Р. М. Вітражі Львова кінця ХІХ – початку ХХ століття. Львів: Інститут народознавства Національної Академії Наук України, 2004. 236 с.
5. Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. Київ, Мистецтво, 1966.
6. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках „Великого стилю”. Київ, Либідь, 2005.
7. Культурна спадщина вітражного мистецтва Західної України. Збірник матеріалів теоретично-практичної конференції (м. Львів, 26-27 вересня 2019 р.) / Укладач: Голуб І. М. Львів: Центр вітражного мистецтва, 2019. 130 с.
8. Левків Б. М., Литвин Л. Ф., Лосик М.В. Декоративні покриття на склі. Частина 1. Лабораторний практикум. Львів : ЛНАМ, 2018. 60 с.
9. Марченко-Пошивайло Т.М. Український наїв: особливості народної картини кінця ХІХ-ХХ ст. Народне мистецтво., №1-2. Київ. 2002. С. 2-4.
10. Методичні рекомендації з дисципліни «Основи виробничої майстерності (вітраж)» для студентів 4 курсу спеціалізації «Дизайн середовища » Харків. ХДАДМ / Укладач: М.Т. Радомський. Х., 2023. 29 с.
11. Особливості українського малярства на склі//Артклас. 2008. № 1-2. С.74-81.
12. Откович В.П. Живопис на склі//Образотворче мистецтво. 1988. №1. С.17-19.
13. Откович В.П., Сколоздра І. Живопис на склі: Альбом. Київ. Мистецтво, 1990. 120 с.
14. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ : Редакція вісника «Ант», 2005.- ХVІ. 400 с.
15. Тищенко О. Р.Історія декоративно-прикладного мистецтва України (ХІІ-ХVІІІ ст.). Київ, Либідь, 1992.

Додаткова література:

1. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник: У 2 т. Афіша, 2000. Т. І. - 363с.;Т. 2. – 399 с.
2. Запаско Я. П., Білик В. І., Голод І. В., Лупій С. П., Стельмащук Г. Г., Шмагало Р. Т. Нариси з історії зарубіжного декоративно-прикладного мистецтва. Київ, ІСДО, 1995.
3. Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ. ЛК Майстер, УВЙ, 2001. 127 с.
4. Саєнко Н. Саєнко О. До становлення і розвитку українського монументально-декоративного мистецтва ХХ століття. Київ, Вид-во Ім. Олени Теліги, 2003. 558с.
5. Скрипник Г. А. Етнографічні музеї України. Київ, Наук, думка, 1989. 303 с.
6. Тимків Б. М. Мистецтво України та діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010. 312 с.

7. Юрченко І. А. Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 368 с.

Викладач: Веретко Оксана Ігорівна,

Старший викладач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну